

Wskaźniki GOZ w ramach „Zrównoważonej konsumpcji”

**Jakub Głowacki (UEK), Piotr Kopyciński (UEK),
Mateusz Malinowski (UR), Łukasz Mamica (UEK)**

Konferencja „GOSPOSTRATEG – otoGOZ”

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

Warszawa, 23 września 2019 r.

Zadania

Wykonane zadania:

- Kluczowe obszary GOZ (KE)
- Strategie i działania GOZ – przegląd międzynarodowy
- Przegląd obszarów i wskaźników GOZ w wybranych krajach (Austria, Finlandia, Francja, Dania, Niemcy, Chiny)
- Delimitacja obszarów badawczych w zakresie „Zrównoważonej konsumpcji”

Definicje

- **Konsument** (spożywca, łac. consumens) – osoba, która nabywa towary na własny użytek; inaczej – ogniwo występujące na końcu łańcucha ekonomicznego (finalny odbiorca towarów i usług).

Definicje

- **Zrównowazona konsumpcja** to optymalne, świadome i odpowiedzialne korzystanie z dostępnych zasobów naturalnych, dóbr i usług na poziomie jednostek, gospodarstw domowych, wspólnot i społeczności lokalnych, środowisk biznesowych, samorządów terytorialnych, rządów krajowych i struktur międzynarodowych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- **Konsumpcja zrównowazona** ma na celu zaspokojenie potrzeb i podniesienie jakości życia dla wszystkich w wymiarze lokalnym i globalnym, przy jednoczesnym przestrzeganiu praw człowieka i praw pracowniczych, uwzględnianiu możliwości zaspokojenia potrzeb innych ludzi, w tym przyszłych pokoleń, oraz zachowaniu i odtworzeniu dla nich kapitału przyrodniczego.

Definicje

- **Zrównoważona konsumpcja** w praktyce obejmuje:
  - ❑ w wymiarze społecznym: uczestnictwo w publicznym podejmowaniu decyzji, pracę na rzecz społeczności lokalnej oraz równe traktowanie kobiet i mniejszości,
  - ❑ w wymiarze ekologicznym: możliwość wpływu na czystość powietrza, wody i ziemi, na ochronę roślin i zwierząt oraz na zdrowie lokalnej społeczności.
  - ❑ w wymiarze gospodarczym: uzasadniony zysk finansowy, uczciwe zarobki i pracę w bezpiecznych warunkach,

Delimitacja obszarów badawczych

Obszary z mapy jako podstawa

Obszary w mapie z różnych porządków

Odejście od porządku według sekcji

**Brak jednolitej metodologii
międzynarodowej**

Delimitacja obszarów badawczych - przegląd

Mapa...

Odpady komunalne

Marnotrawstwo żywności

Edukacja

+

Odnawialne źródła energii

Ekonomia współdzielenia

Zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych (1)

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wymiary	Wskaźniki input	Wskaźniki output	Źródło danych
Wskaźnik odpadowości	Wartość lub masa produktów wykorzystanych w ciągu roku w danym dziale konsumpcji (energia, woda, żywność, itp)	Masa powstających odpadów w danym dziale konsumpcji	GUS, Badania analityczne
Wskaźnik produktywności	Masa surowców i produktów antropogenicznych wytworzonych i zbytych w danym dziale konsumpcji	Masa powstających odpadów w danym dziale konsumpcji	GUS, Badania analityczne
Wskaźnik potencjału recyklingu	Masa całkowita rodziny produktów	Iloczyn masy komponentów w danej rodzinie produktów, udziałowi masy nadającej się do recyklingu masy tego komponentu oraz wydajność procesu recyklingu komponentu	Dane z przedsiębiorstw produkcyjnych
Wskaźnik recyklingu i odzysku odpadów komunalnych ogółem	Masa zebranych odpadów komunalnych	Masa materiałów, które podlegają odzyskowi, w tym recyklingowi oraz procesowi cyklicznego i kaskadowego wykorzystania materiałów.	Ministerstwo środowiska, Urzędy Marszałkowskie, GUS
Krajowa konsumpcja towarów (surowców) w przeliczeniu na osobę	Liczba ludności	Krajowa konsumpcja towarów (surowców)	GUS

Zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych (2)

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wymiary	Wskaźniki input	Wskaźniki output	Źródło danych
Wydatki gospodarstw domowych na naprawę i konserwację produktów/ odpowiedzialna konsumpcja	Krajowa konsumpcja towarów (surowców) w przeliczeniu na osobę	Monitorowanie środków finansowych, które mieszkańiec wydaje na naprawę i konserwację produktu, pozwala analizować rozwój praktyk gospodarstwa domowego w tym zakresie	GUS, Doświadczenia francuskie
Wykorzystanie surowców wtórnych w procesach produkcyjnych	Masa wyprodukowanych dóbr i usług	Surowce pochodzące z recyklingu wykorzystane w procesach produkcyjnych	Badania analityczne
Masa odpadów deponowanych na składowiskach	Masa zebranych odpadów komunalnych	Masa materiałów, które zostały zdeponowane na składowiskach	Ministerstwo środowiska, Urzędy Marszałkowskie, GUS
Masa odpadów zdeponowanych na dzikich wysypiskach	Liczba zidentyfikowanych lub zlikwidowanych dzikich wysypisk	Masa odpadów znajdująca się na tych dzikich wysypiskach	GUS

Odpowiedzialna konsumpcja żywności – ograniczenie marnotrawienia żywności

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wymiary	Wskaźniki input	Wskaźniki output	Źródło danych
wskaźnik potencjału recyklingu odpadów żywnościowych	masa całkowita rodziny produktów żywnościowych (np. nabiał, pieczywo, mięso, itd)	Iloczyn masy komponentów w danej rodzinie produktów, udziału masy nadającej się do recyklingu oraz wydajności procesu recyklingu komponentu	GUS Badania analityczne
wskaźnik recyklingu żywności	masa wyrzucanej żywności	masa żywności/opadów z żywności skierowanych do kompostowania	Badania analityczne
wskaźnik wykorzystania żywności na cele niespożywcze (np. do produkcji rolniczej, na cele energetyczne)	masa żywności wyprodukowanej	masa żywności wykorzystanej na cele niespożywcze (np. produkcja biogazu, pasza dla zwierząt)	GUS, Badania analityczne
wskaźnik marnotrawienia żywności	masa/wartość wyprodukowanej/kupionej żywności	masa/wartość wyrzucanej żywności	GUS, Badania analityczne
wskaźnik dzielenia się żywnością	<ul style="list-style-type: none"> - liczba punktów dzielenia się żywnością - masa żywności przekazanej do punktów dzielenia się żywnością -liczba osób korzystających - liczba zaangażowanych podmiotów 	- stosunek masy żywności przekazanej do punktów dzielenia się żywnością oraz żywności wyrzucanej	Badania analityczne

Edukacja w zakresie GOZ

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wskaźniki input	Wskaźniki output	Źródło danych
Koszt przeprowadzenia i liczba odbiorców kampanii społecznej na temat wzorców zrównoważonej konsumpcji zapisanej w Mapie drogowej transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Odsetek segregowanych odpadów	<i>Dla input Planowany raport ministra właściwego do spraw gospodarki we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji</i>

Odnawialne źródła energii

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wskaźniki input	Wskaźniki output	Źródło danych
	Udział energii ze źródeł odnawialnych w tym w rozbiciu na elektryczność ogrzewanie i chłodzenie - w proc.	Output: Eurostat
Wartość udzielonych dotacji, m.in. w ramach programu „Mój prąd”	Powierzchnia kolektorów słonecznych – w tysiącach metrów kwadratowych	Input: Ministerstwo Energii Output: Eurostat
	Biogaz - w tys. ton oleju ekwiwalentnego (TOE)	Output: Eurostat
	Energia wiatrowa - w tys. ton oleju ekwiwalentnego (TOE)	Output: Eurostat

Ekonomia współdzielenia

Wskaźniki po wstępnej identyfikacji

Wskaźniki	Źródło danych
Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej	Timbro Sharing Economy Index
PKB na osobę	GUS, Timbro Sharing Economy Index
Wykorzystanie szerokopasmowego internetu	GUS, Timbro Sharing Economy Index
Poziom zaufania społecznego	GUS, Eurobarometr, Timbro Sharing Economy Index
Liczba lat edukacji (średnia)	GUS, ONZ, Timbro Sharing Economy Index
Indeks globalizacji	KOF Index of Globalisation, Timbro Sharing Economy Index

Dziękujemy za uwagę

**Piotr Kopyciński (UEK), Jakub Głowacki (UEK),
Mateusz Malinowski (UR), Łukasz Mamica (UEK)**

GOSPOSTRATEG
oto-GOZ

GAP.